

Overdenking Drachten Elim

zondag 11 mei 2014

(eerder gehouden tbv het Justitiepastoraat op zondag 4 mei 2014)

Opnieuw en anders vissen... Johannes 21: 1-14

Arjan Noordhoek

*Hoe ga je verder met je leven als je iemand hebt verloren die heel belangrijk voor je was?
Wat is de zin van je leven als je je werk verliest en er haast niet meer aan nieuw werk te komen is?
Hoe pak je je leven op als je vrijkomt na periode weg te zijn geweest uit de samenleving?*

Wie dit gevoel en deze vragen kent, die weet wat de leerlingen van Jezus na Pasen hebben gevoeld en meegemaakt. Ze zijn teruggedaan naar Galiléa, die provincie in het noorden van het land, waar mensen in de stad altijd van zeiden: wat voor goeds kan er nou uit Galilea komen...

Daar bij de zee van Tiberias zitten ze met de vraag: wat nu?

Want na die bijzondere paasmorgen, toen vrouwen vertelden dat ze Jezus zelf hadden gezien bij het graf, nadat ook de twee jongens van Emmaus meenden met Hemzelf te hebben gesproken, en Tomas die zelfs zijn wonden mocht aanraken...alle hoop was gewekt door een Jezus, die was opgestaan, maar het leven gaat door.... alsof er niets gebeurd is. Wat is nu je weg, je taak, je roeping en je waarde?

'Ik ga vissen', zegt Simon Petrus dan, en de anderen zeggen: 'wij gaan met je mee.' Terug naar je oude beroep. Daar waren ze ooit wéggeroepen van hun netten en uit hun vissersbootjes, Jezus achterna.

En nu terug naar hun oude bezigheid, hun oude beroep, alsof er niets is gebeurd, niets is veranderd. Bij mensen liggen altijd oude gewoontes op de loer. Nieuwe dingen zijn ook bedreigend, we doen het graag op onze manier, de manier die bekend is...

Het vissen op de oude manier werd geen succes. 'In die nacht vingen zij niets!'. Wat een teleurstelling, al dat zwoegen, tobben, de hele nacht en niets vangen!

Dan is er misschien toch iets veranderd. Er is blijkbaar geen weg terug in het oude leven. Dat lukt niet meer. Het levert niets meer op. Dat voelen die ervaren vissersmannen in die nacht, daar op die zee van Tiberias. De stemming in dat vissersbootje laat zich raden!

Hebben jullie soms iets te eten? (NBV) Dat roept die gestalte aan de oever van de zee in de ochtend van de aanbreekende dag. Dát moet je vooral vragen aan vermoeide en teleurgestelde mannen die na zo'n nacht op zee waarin ze als professionals niets, maar dan ook niets hebt gevangen.

'Zij antwoordden hem met een hard: "nee". In dat afgebeten 'nee' ligt al hun teleurstelling van die nacht besloten. Nee, wij hebben niets te bieden, niets te geven, niets te vieren. Het was allemaal moeite voor niets.

Dat 'nee', dat kennen wij wel, als er weer een collectant aan de deur staat, voor mensen met kanker, voor Jantje Beton, voor Artsen zonder Grenzen, voor de Cliniclowns.... je hebt toch zelf genoeg aan je kop om voor anderen zorgen te gaan maken? Er is genoeg leed, zinloos geweld en teleurstelling, wat helpt het als er weer zo'n landelijke actie voor de Filippijnen wordt gehouden?

We geven niet thuis. Mij niet gezien. We hebben er geen fiducia in. We geloven er niet in. Ze kunnen ons nog meer wijsmaken. Maar kunnen mensen, kunnen wij, in dat nee blijven steken?

Met dat 'nee' is niet alles gezegd, maar het mag en moet soms wel klinken. Omdat we net als de leerlingen van Jezus soms zo teleurgesteld zijn. Omdat we meer van het leven hadden verwacht, meer geluk hebben gezocht, meer mensen wilden vertrouwen.

Zo is het 'nee' niet verkeerd, als je boos bent omdat het leven je niet geeft wat je diep van binnen hoopt en gelooft.

- omdat jij en ik eigenlijk niet bestand zijn tegen de onzin en het onrecht in het leven en in de wereld;

- omdat we het soms willen uitschreeuwen en uitklagen dat er zoveel ongeluk is, onnodig lijden van onschuldige mensen die nog steeds worden gemangeld is een wereld waar we elkaar niet kunnen of willen verstaan.
- omdat ons 'nee' soms ook een protest en een aanklacht is, bijna een vloek die zegt: God waar bent U?

Het kan goed en zelfs geboden zijn om aan onze gevoelens van teleurstelling, tegenslag en door jou of mij ervaren onrecht ons of anderen aangedaan lucht te geven; ze uit te spreken of zelfs uit te schreeuwen. We hoeven niet altijd en overal vrolijke en vriendelijke mensen te zijn, ook niet als je gelovig bent. Want God kent en aanvaardt ons ook als we boos zijn, of teleurgesteld, of bitter geworden.

Alleen: dat nee van ons, van boosheid, van protest, van teleurstelling kan niet het enige en het laatste zijn. Want de dingen hebben nog een andere kant. Niet alleen een 'linkerkant' (om zo te zeggen), maar ook een 'rechterkant'. Een andere wang kan worden toegekeerd, de wang die nog niet geslagen of bewerkt is door geweld of teleurstelling: daar is veel misverstand over, alsof je je dan maar twee keer moet laten slaan omdat Jezus dat van ons vraagt!

De onbeschadigde wang, dat betekent dat er hoop, geloof en liefde in elk mens blijft bestaan, ondanks alles. Ze liggen alleen maar te wachten totdat iemand voorbijkomt die ze wakker maakt, oproept om te gaan leven.

'En hij zei tot hen: werp het net aan de rechterzijde van het schip en je zult vinden...'(SV) dan lukt het wel (NBV)

Zo simpel klinkt het en zo simpel mag het misschien ook verstaan worden: geef de moed niet op. Probeer het eens anders; er is nog een andere benadering mogelijk. Misschien lukt dát. En de discipelen doen het; misschien niet eens uit gehoorzaamheid (want ze wisten niet dat het Jezus was, zoals de tekst uitdrukkelijk zegt) Misschien alleen maar uit wanhoop van een mislukte vangst, je denkt soms zelfs dat je hele leven mislukt is... Of wie weet, omdat ze ineens een eerder moment zich herinneren, toen Jezus er ook voor zorgde dat ze wonderbaarlijk veel vis konden vangen.

Ja, je kan soms iets doen, om iemand te eren, die er nu niet meer is, maar je doet het, omdat het jou verbindt met wie je kwijt bent, waar je naar verlangt

'Ze wierpen hun net uit...en konden het niet meer trekken vanwege de menigte van vissen...'

Wie is toch déze dat hij ook heerst over de vissen der zee?

De figuur daar aan de oever van de zee is niet een tovenaardie maar met de vingers hoeft te knippen om de vissen in de netten van de discipelen te doen belanden. Maar ze voelen dat deze vraag, dit visadvies, alles te maken heeft met Jezus, die Heer en meester is over de krachten van hemel en aarde. Daarom kan het niet blijven bij dat 'nee', dat norske, ondankbare en uiteindelijk zo onvruchtbare 'nee'. Dat soms ook uit onze mond kan komen...

Petrus springt het water in, in z'n blootje, want dat staat er, hij had geen kleren aan. Hij is een man die zich niet schaamt voor Jezus en klaar staat als het er op aankomt, een keus te maken nadat je hebt gemerkt dat álles anders is als Jezus in jouw leven komt.

Was het Jezus zelf of was het de stem van de Christus, die overal kan klinken waar Zijn woorden worden gehoord en gelezen?

Dan herken je iets van Hem, die zelf in de zee van de dood is terecht gekomen, (in de Majem!) maar die heeft laten zien dat de zee haar bedreigend, alles-verslindend karakter heeft verloren en in plaats van dood nieuw leven brengt, een nieuwe werkelijkheid wordt waar de mens zich in wágen mag zonder te verdrinken?

Pasen leert dat geen zee ons kan overspoelen, als we het wagen met deze Christus ons leven over een andere boeg te gooien. En elke keer dat we iets van Hem herkennen, aan de deur, in de kerk, in een gesprek of in de stilte: dan staat Hij opnieuw op, in ons, en spreekt ons aan: doe je mee, ik leer je opnieuw en ánders te vissen, want het gaat om mensen, het gaat om jou. Na Pasen wordt alles anders, is alles nieuw.